

Афанасій ЛОМАКОВИЧ,
ректор академії, професор

(Продовження. Початок на стор. 1)

Спрямованість навчального закладу на здобуття статусу університету потребує збалансованої кадрової політики. Сучасні освітні тенденції у вищій школі вказують, що для збереження самостійності й автономності вишу необхідне посилення науково-кадрового потенціалу через забезпечення власними фахівцями — науковцями вищого гатунку. Насамперед йдеться про зміцнення штату науково-педагогічних працівників докторами наук, розширення професорського та доцентського корпусів із числа викладачів академії.

Зазначимо, що підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в докторантурі, аспірантурі належить до стратегічних пріоритетів поступального розвитку академії до університету.

Констатуємо, що в докторантурі Східноєвропейського національного університету імені Лесі України виконує дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора наук доцент Савелюк Н. М. Найближча перспектива поповнення штату докторів наук своїми кадрами можлива за умови успішного захисту докторських дисертацій докторантами, доцентами Савелюк Н. М. та Чик Д. Ч.

Самостійна підготовка до захисту докторської дисертації у статусі здобувача є малоефективним процесом, або й нездійсненним, тому ректорат і надалі буде сприяти направленню в докторантуру науково-педагогічних працівників академії зі стартовими науковими напрацюваннями для успішного завершення докторської дисертації у статусі докторанта.

Підготовка власних кадрів за третім науковим рівнем вищої освіти із кінцевою метою здобуття наукового ступеня доктора філософії є теж одним із векторів кадрової політики академії. Від нашої академії в аспірантурі інших ВНЗ України навчається 17 осіб, ще 45 виконують дисертаційні дослідження поза аспірантурою у статусі здобувача.

Наявність такого наукового ресурсу стала основним аргументом щодо доцільності започаткування організованої підготовки науково-педагогічних кадрів у власній аспірантурі. Цього року дана стратегічна планка подолана: ми отримали ліцензію на підготовку в аспірантурі десяти осіб денної та заочної форм навчання за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки». Звісно, усе це можна було зробити лише консолідованими зусиллями. Бо в цьому — сила нашого колективу.

Разом з тим слід зауважити, що досягти позитивного результату нам вдалося завдяки належному обґрунтуванню відповідності ліцензійним кадровим вимогам щодо спроможності навчального закладу здійснювати підготовку докторів філософії.

Перша умова — це наявність у професорсько-викладацькому штаті трьох докторів наук із заявленої наукової спеціальності із досвідом дослідницької та управлінської роботи згідно з ліцензійними вимогами (Дем'янчук О. Н., Курач М. С., Бенера В. Є.), друга — наявність випускової кафедри, яку очолює доктор педагогічних наук (Курач М. С.). Третя умова передбачала наявність якісного кадрового забезпечення навчального і наукового супроводу аспірантів (50 кредитів — навчальний процес, 190 кредитів

конати ліцензію, а створити умови аспірантам для захисту в установленний строк наукових досягнень у вигляді дисертації відповідно до індивідуальних планів наукової роботи за чотири роки. За таких умов посилюється подвійна відповідальність за результат здобувача наукового ступеня і наукового керівника.

Підготовка докторів філософії в академії вимагатиме прогнозування наступних амбітних планів щодо розвитку, зокрема створення структурного підрозділу аспірантури. Виникатимуть питання щодо відкриття спеціалізованої ради, або ж укладання угод із іншими вищими навчальними закладами щодо процедури захисту кандидатських дисертацій.

Слід зауважити, що при виконанні вищезазначених умов реальними є прогнози щодо ліцензування за третім освітньо-науковим рівнем підготовки докторів філософії з інших наукових спеціальностей при виконанні вищезазначених ліцензійних кадрових вимог. Найближча перспектива — це наукові спеціальності «Професійна освіта», «Філологія», «Історія».

У цьому навчальному році вектор кадрової політики може буде спрямований на вивчення питання щодо можливості відкриття власної докторантури. У вимогах «Порядку підготовки здобувачів доктора філософії та доктора наук» (2016 р.) зазначено, що на науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук вищими навчальними закладами здійснюється без отримання ліцензії. Однак все велике потребує наполегливої праці всіх і кожного.

Отже, робота над якісним науково-кадровим зростанням академії й надалі залишається одним із найголовніших пріоритетів і надалі буде продовжуватися через стратегічну лінію підготовки власних докторів наук і докторів філософії для заявлених спеціальностей та галузей знань.

Міжнародну активність як індикатор міжнародної діяльності академії за минулий навчальний рік підкріплено підписанням восьми угод про наукове співробітництво та міжвузівське співробітництво із зарубіжними та вітчизняними партнерами. Так, продовжено дію угод про наукове співробітництво із двома польськими ВНЗ: Вармінсько-Мазурським університетом в Ольштині (вересень 2016 р.) та Люблінською політехнікою (травень 2017 р.); налагоджено співпрацю з Остролеським науковим товариством ім. Адама Хетніка (Польща, вересень 2016 р.); підписано нові угоди про співробітництво із Софійським технічним університетом (Болгарія, травень 2017 р.) та Люблінським науково-технологічним парком (Польща, червень 2017 р.).

Міжнародну діяльність академії було спрямовано на урізноманітнення форм співробітництва, поглиблення змісту та підвищення результативності.

Удосконалювалися форми міжнародної співпраці із вищими навчальними закладами згідно укладених угод. Зокрема, продовжуємо традицію запрошення іноземних фахівців до викладання навчальних курсів в академії. Так, для викладання польської мови і літератури на гуманітарному факультеті була запрошена викладач з Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині Рената Макарович.

Цього року наукове стажування в Люблінській політехніці здійснює завідувач кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій,

доцент Курач М. С.

Плануємо вийти на новий рівень зв'язків із університетськими центрами зарубіжжя, уклавши нові угоди про співробітництво в науковій, освітній сферах та зокрема у сфері академічних обмінів.

Продовжується науково-мистецька традиція участі викладачів і студентів у міжнародних проектах і програмах.

Для участі у XVIII Міжнародному проєкті «Школа відкритого розуму» в м. Кельце (Польща) від академії делегована група у складі чотирьох студентів гуманітарного факультету та здобувача під керівництвом доцента Пасічник О. В. Вони стали учасниками літературно-мистецького конкурсу XXXII Зльоту Європейської родини шкіл, які носять ім'я Юліуша Словацького.

Традиційним для навчального закладу є щорічне проведення Міжнародного культурно-мистецького симпозіуму «Зустрічі в Кременці» з участю науковців та митців України, Польщі та інших країн.

Важливо відзначити продовження традиції проведення «Діалогу двох культур молодих», започаткованої з ініціативи Анджея Круля із Хожува з участю української та польської студентської молоді. Необхідно докласти чимало зусиль, щоб даний проєкт набув справжнього

полікультурного змісту.

Угоди про співпрацю із вітчизняними вищими навчальними закладами змістовою стороною були спрямовані на надання нових можливостей викладацькій мобільності під час підвищення кваліфікації та стажування. Укладено угоди про співпрацю із Рівненським ДГУ (вересень 2016 р.); Комуніальним закладом Львівської обласної ради «Самбірський педагогічний коледж імені Івана Филипчак» (травень 2017 р.); Львівським державним університетом фізичної культури (березень 2017 р.).

Серед новачок року — започаткування програм студентських обмінів та стажувань. Так, відповідно до угоди із Житомирським державним університетом імені Івана Франка започаткована робота по програмі студентської мобільності, був здійснений обмін викладачів і студентів із соціальної роботи.

У проєкті — реалізація такої ж програми студентських обмінів та стажувань викладачів і студентів з української мови та літератури після підписання угоди про співробітництво із Криворізьким педагогічним університетом.

Динамічний розвиток форм і видів наукового співробітництва і партнерства з вітчизняними вищими навчальними закладами, інституціями й установами будемо продовжувати і надалі. Співпраця та спільні зусилля допоможуть нам зробити значний внесок у розвиток української науки, сформувати якісну наукову базу та віднайти відповіді на найактуальніші питання сучасності.

Одним із критеріїв моніторингу науково-педагогічної діяльності викладача є результативність його видавничої діяльності, впровадження результатів наукових досліджень у навчальний процес вищої школи. Упродовж навчального року науково-педагогічними працівниками академії опубліковано 285 праць. З них — 14 навчальних, навчально-методичних посібників, 6 монографій (з них — 3 одноосібні, 3 у співавторстві), 5 авторефератів (4 кандидатських, 1 докторська), 2 навчальні програми, винайдено один патент, опубліковано 72 статті у фахових виданнях, 30 — у зарубіжних, 155 — у збірниках матеріалів конференцій.

Згідно із нормативними документами щодо кадрового забезпечення (ліцензійними, акредитаційними) підготовку магістрів заявлених галузей знань, підготовку аспірантів у навчальному закладі можуть здійснювати викладачі з міжнародною публікаційною активністю, з індексом цитованості у міжнародних наукометричних базах даних.

Тому за вимогою часу науково-педагогічним працівникам важливо перейти від кількісних до якісних показників появи і збільшення присутності результатів наукових досліджень у міжнародному науковому товаристві. Для доцента, професора академії має стати нормою одна зарубіжна публікація в рік. У системному аналізі підсумків наукової роботи ці показники будуть враховуватися.

Найрезультативнішою за попередній навчальний рік була видавнича праця завідувача кафедри основ теоретико-методичних основ фізичного виховання професора Довгань О. М. Вона підготувала три посібники у статусі автора і співавтора: «Методичні вказівки до лабораторних занять з курсу «Анатомія людини з основами спортивної морфології», навчально-методичний посібник «Гігієна фізичного виховання і спорту» у співавторстві з викладачем Банахом В. І. та навчальний посібник «Фізична культура учнів 5–9 класів» у співавторстві з Трифонюком В. М., Антоноюком А. Т., Яворським Ю. М. за загальною редакцією доцента Папуші В. Г.

Лідерство за найрезультативніше наукове керівництво за попередній навчальний рік обіймає професор Дем'янчук О. Н., який підготував п'ять докторів філософії та одного доктора наук, відповідно випустив у світ шість авторефератів. Висловимо сподівання, що наукове керівництво нових аспірантів академії завершиться їх успішним захистом і здобуттям наукового ступеня.

Для прикладу навчально-методичних видань назву навчальний посібник «Художнє проектування: композиція і графіка моделей одягу», котрий підготовлений доцентом Курачем М. С. та старшим викладачем Олексюк М. П. для впровадження у навчальний процес.

За результатами проведення наукових форумів, конференцій, симпозіумів, семінарів видано 7 збірників наукових праць, 2 з них — фахові видання.

У видавничому центрі академії видано 7–8 випуски збірників наукових праць «Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка»; «Актуальні проблеми гуманітарної освіти» (випуск 14); збірники наукових праць «Михайло Вериківський у контексті української культури та освіти (до 120-ї річниці з дня народження)» та «Творчість Ростислава Глуква в контексті розвитку української діаспори ХХ століття: до 90-ї річниці від дня народження художника» за результатами проведення однойменних наукових конференцій; Студентський науковий вісник (випуск 13); Збірник наукових праць Ради молодих науковців «Literis et Artibus: нові горизонти» (випуск 1).

(Закінчення на стор. 4)

— наукова робота). Відповідно до освітньо-наукової програми підготовка докторів філософії здійснюватиметься 23 науково-педагогічними працівниками, з них 9 — доктори наук, професори та 14 — кандидати наук, доценти.

Прогнозоване наукове керівництво будуть забезпечувати доктори наук, професори (90 %) і кандидати наук, доценти (10 %).

Отримання ліцензії на здійснення освітньо-наукової підготовки за третім науковим рівнем вищої освіти ставить перед навчальним закладом ряд організаційних, інформаційних, профорієнтаційних, науково-методичних завдань.

Дуже важливо відзначити, що виявлені прогалини під час ліцензування магістратури у кадровому забезпеченні окремих кафедр фахівцями із методики викладання зможуть бути реалізовані при виконанні дисертаційних робіт новоприйнятими аспірантами. Це стосується наукових досліджень із методики викладання іноземних мов, методики викладання природничих дисциплін, методики викладання образотворчого мистецтва, методики технологій тощо.

Підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру зобов'язує навчальний заклад не лише ви-